Region Stockholm

Tillväxt- och regionplanenämnden

YTTRANDE ENLIGT DELEGATION
2020-09-04

TRN 2020-0175

Stockholms stad
kommunstyrelsen@stockholm.se
KS 2020/791

Stockholms stads riktlinjer för bostadsförsörjning 2021-2024

Inledning
Region Stockholm har fått rubricerat ärende på remiss. Yttrandet ska vara Stockholms stad tillhanda senast 2020-09-30. Till följd av den korta svarstiden sker yttrandet via ordförandedelegation.

Tillväxt- och regionplanenämnden yttrar sig på Region Stockholms vägnar. Yttrandet utgår ifrån ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån regionens roll som regionplaneorgan och regionalt utvecklingsansvarig. Ärendet har beretts i samråd med Region Stockholms trafikförvaltning samt regionledningskontoret. Trafikförvaltningen har inga synpunkter i ärendet, regionledningskontorets synpunkter är inarbetade i detta yttrande.

Synpunkter
Region Stockholm tackar för möjligheterna att lämna synpunkter på Stockholms stads riktlinjer för bostadsförsörjning. En väl fungerande bostadsförsörjning är av stor betydelse för Stockholmsregionens attraktionskraft och framtida utveckling.

Region Stockholm ser gärna ett utökat samarbete med länets kommuner, däribland Stockholm stad, om hur vi utifrån våra olika roller och ansvar tillsammans kan möta bostadsutmaningarna. Med närmare häften av länets bostadsmarknad kan Stockholm stads bostadsförsörjning fungera som en positiv norm för övriga kommuner i planeringsarbetet. Det vore därför värdefullt om Stockholm stad i sina riktlinjer kan utveckla hur man ämnar samverka med regionen och andra kommuner.

Det är glädjande att Stockholm stad använder och refererar till de kunskapsunderlag som Region Stockholm tagit fram, däribland den senaste studien om hushållens möjligheter att efterfråga nya bostäder. Denna

Region Stockholm
Tillväxt- och regionplaneförvaltningen
Box 22550
104 22 Stockholm

Telefon: 08-123 130 00
E-post: registrator.trf@sll.se
www.sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016

studie visar att såväl Stockholms stad som regionen som helhet står inför stora utmaningar för att vi ska kunna bygga de bostäder som krävs för att täcka det bostadsbehov som befolkningsökningen genererar och de mål som finns i Stockholms stad och i den regionala utvecklingsplanen RUFS 2050.

Region Stockholm vill passa på att flagga för ett nytt kunskapsunderlag som kommer att tas fram under hösten och våren och som ska belysa hushållens möjligheter att efterfråga bostäder som motsvarar hushållens behov. I detta arbete kommer ett antal av länets kommuner att ingå och förhoppningen är att den nya kunskapen ska utgöra ett underlag för länets kommuner i arbetet med bostadsförsörjning. Region Stockholm konstaterar att detta ligger i linje med den första åtgärden som föreslås i kapitlet Förslag till åtgärder.

Region Stockholm ser med tillfredsställelse på Stockholms stads ambitiösa mål för bostadsbyggande, 140 000 bostäder mellan 2010 och 2030 och 70 000 bostäder mellan 2019 - 2025. Region Stockholm önskar samtidigt att Stockholms stads riktlinjer för Bostadsförsörjning har ett starkare regionalt perspektiv. Riktlinjerna skulle kunna kompletteras med tydligare beskrivning av vad de regionala framskrivningarna av befolkning och sysselsättning, det regionala demografiska bostadsbehovet och relevanta mål, delmål och regionala prioriteringar i den regionala utvecklingsplanen RUFS 2050 innebär för Stockholm stad. I RUFS 2050 finns bland annat mål om en tillgänglig region med god livsmiljö där ett av delmålen är att färdigställa 22 000 bostäder per år i Stockholmsregionen fram till 2030.

Region Stockholm konstaterar att Stockholms stad beräknar det demografiska bostadsbehovet till knappt 7000 bostäder årligen fram till år 2040. Region Stockholm gör inga beräkningar av bostadsbehovet på kommunal nivå men utifrån det beräknade regionala demografiska bostadsbehovet görs en fördelning av vilket bostadstillskott som behöver ske i varje kommun för att det regionala behovet ska täckas. Denna fördelning är analyserad utifrån framtida bebyggelse och transportinfrastruktur och utgör en viktig del av den regionala utvecklingsplanen. För Stockholms stad innebär detta att mellan 5300 och 8100 bostäder behöver tillkomma i kommunen fram till 2030. Det mest troliga scenario är det s.k. basscenariet vilket innebär att det i Stockholms stad behöver tillkomma omkring 7 500 bostäder årligen fram till 2030 för att möta det regionala demografiska bostadsbehovet. Efter 2030 förväntas det demografiska bostadsbehovet sjunka något. Det är dock önskvärt att länets kommuner håller en planeringsberedskap utifrån det högsta scenariot. Region Stockholm noterar att Stockholms stad har en mycket god

planberedskap om drygt 22 000 bostäder och att Stockholms stads egna beräkningar av bostadsbehovet ligger i linje med RUFS 2050.

Eftersom en fungerande bostadsförsörjning är väsentligt för hela regionens tillväxt och attraktionskraft önskar Region Stockholm att det skulle finnas ett näringslivsperspektiv med i riktlinjerna. Därtill skulle en redovisning över hushållens förutsättningar att efterfråga bostäder och om detta skiljer sig åt inom kommunen också stärka förståelsen för de utmaningar Stockholms stad står inför, de verktyg kommunen har att använda sig av, samt om dessa är tillräckliga.

Region Stockholm instämmer i de utmaningar Stockholm stad har identifierat. Diskussionen kring vad som gör bostäder attraktiva skulle dock kunna fördjupas ytterligare. I riktlinjerna konstateras också att trångboddheten är stor i delar av staden och att det är en större andel trångbodda hushåll i hyresrätter jämfört med bostadsrätter. Det vore önskvärt om riktlinjerna innehöll tydligare åtgärder och ställningstaganden kring hur staden ämnar arbeta för att minska trångboddheten. Därtill skulle Stockholms stad också kunna ta tillvara de olika lärdomar som finns av den pågående Covid-19-pandemin. Det skulle till exempel kunna handla om smittspridning, trångboddhet och kring planering av äldreboenden m.m.

Region Stockholm ser positivt på att Stockholms stad i sina riktlinjer föreslår ett antal åtgärder i syfte att förbättra bostadsförsörjningen. Detta ger förutsättningar för ett mer strategiskt och genomförandeinriktat bostadsförsörjningsarbete. Flera av de åtgärder som förslås ligger väl i linje med de inriktningar och förhållningssätt som återfinns in RUFS 2050. Dock uttrycks i riktlinjerna att beslut om dessa föreslagna åtgärder sker i samband med beslut om stadens budget. Detta leder till att det är oklart om och vilka åtgärder som kommer att genomföras och när, vilket också gör det svårt att bedöma de föreslagna riktlinjernas bidrag till regional måluppfyllelse.

Gustav Hemming
Ordförande
Tillväxt- och regionplanenämnden